AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 19.6.2024
COM(2024) 613 final

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartais eacnamaíocha, shóisialta, fostaíochta, struchtúracha agus bhuiséadacha na Cipire

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 613 final}

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartais eacnamaíocha, shóisialta, fostaíochta, struchtúracha agus bhuiséadacha na Cipire

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus maidir le faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97, ón gComhairle[1], agus go háirithe Airteagal 3(3) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú[2], agus go háirithe Airteagal 6(1) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[3], lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, tháinig sé i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Is rud í an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a sholáthraíonn tacaíocht airgeadais do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh, cuidíonn sí ó thaobh an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta a bhaint amach, agus ó thaobh athchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht

[1] IO L, 2024/1263, 30.4.2024 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

[2] IO L 306, 23.11.2011, lch. 25 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj

[3] Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus faoin gcruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

(2) Is é is aidhm do Rialachán REPowerEU[4], arna ghlacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Ba chuidiú é sin ó thaobh an tslándáil fuinnimh a bhaint amach agus soláthar fuinnimh an Aontais a éagsúlú, agus san am céanna, thiocfadh méadú dá bharr ar acmhainneachtaí stórála, ar ghlacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh agus ar an éifeachtúlacht fuinnimh. Chuir an Chipir caibidil nua REPowerEU lena plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach.

(3) An 16 Márta 2023 d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht maidir le 'Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030'[5], ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi chinntí beartais agus leis na creatdálaí a chruthú chun an fás a mhéadú. Déanann an Teachtaireacht an iomaíochas a bhunú ar naoi spreagadh a threisíonn a chéile. I measc na spreagthaí sin, is iad rochtain ar chaipiteal príobháideach, taighde agus nuálaíocht, oideachas agus scileanna, agus an margadh aonair na príomhthosaíochtaí beartais maidir le hathchóirithe agus infheistíocht chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin táirgiúlachta atá ann faoi láthair agus chun iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát a fhorbairt. An 14 Feabhra 2024, lean an Coimisiún an Teachtaireacht seo leis an Tuarascáil Bhliantúil maidir leis an Margadh Aonair agus an Iomaíochas [6]. Déantar cur síos sa tuarascáil ar láidreachtaí agus dúshláin iomaíocha Mhargadh Aonair na hEorpa, agus rianú á dhéanamh ar fhorbairtí bliantúla de réir na naoi spreagthach maidir le hiomaíochas a sainaithníodh.

(4) An 21 Samhain 2023 ghlac an Coimisiún Suirbhé Bliantúil 2024 don Fhás Inbhuanaithe[7], rud a chuir tús le timthriall 2024 an tSeimeastair Eorpaigh um chomhordú an bheartais eacnamaíoch. An 22 Márta 2024 d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí an tsuirbhé, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 21 Samhain 2023, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011, ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2024 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an Chipir ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint di, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. An dáta céanna, ghlac an Coimisiún tuairim freisin maidir le dréachtphlean buiséadach na Cipire 2024. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, moladh a ghlac an Chomhairle an 12 Aibreán 2024, chomh maith leis an togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2024 lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta, a ghlac an Chomhairle an 11 Márta 2024.

---

4 Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final

7 COM(2023) 901 final.

(5) An 30 Aibreán 2024, tháinig creat rialachais eacnamaíoch nua an Aontais i bhfeidhm. Cuimsítear sa chreat Rialachán nua (AE) Uimh. 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le beartais eacnamaíocha agus faireachas buiséadach iltaobhach a chomhordú go héifeachtach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle. Cuimsítear ann freisin an Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 leasaithe maidir leis an nós imeachta um easnamh iomarcach a chur chun feidhme agus ar Threoir 2011/85/AE maidir le creataí buiséadacha na mBallstát[8]. Is iad cuspóirí an chreata nua inbhuanaitheacht an fhiachais phoiblí agus fás inbhuanaithe cuimsitheach trí chomhdhlúthú fioscach de réir a chéile mar aon le hathchóirithe agus infheistíochtaí. Cuireann sé úinéireacht náisiúnta chun cinn agus díríonn sé níos mó ar an meántéarma, agus ina theannta sin, tá forfheidhmiú níos éifeachtaí agus níos comhleanúnaí i gceist leis. Ba cheart do gach Ballstát plean fioscach struchtúrach meántéarmach náisiúnta a chur faoi bhráid na Comhairle agus an Choimisiúin. Sa phlean fioscach struchtúrach meántéarmacha náisiúnta atá ag Ballstát, tá a ghealltanais fhioscacha, athchóirithiúcháin agus infheistíochta, lena gcumhdaítear tréimhse phleanála 4 bliana nó 5 bliana, de réir fhad rialta an reachtais náisiúnta. Ba cheart go gcomhlíonann an chonair glanchaiteachais[9] sna pleananna fioscacha struchtúracha meántéarmacha náisiúnta ceanglais Rialachán (AE) Uimh. 2024/1263, lena n-áirítear na ceanglais an t-ollfhiachas rialtais a chur nó a choinneáil ar threo atá ag laghdú go hinchreidte faoi dheireadh na tréimhse coigeartaithe ar a dhéanaí, nó go bhfanfadh sé ar leibhéil stuama faoi bhun 60 % OTI, agus an t-easnamh rialtais a thabhairt agus/ nó a choinneáil faoi bhun an luach tagartha de 3 % OTI sa mheántéarma. I gcás ina ngeallann Ballstát sraith ábhartha athchóirithe agus infheistíochtaí a dhéanamh i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i Rialachán (AE) 2024/1263, féadfar síneadh 3 bliana ar a mhéad a chur leis an tréimhse choigeartaithe. Ba cheart do na Ballstáit rannpháirtíocht a bparlaimintí náisiúnta a áirithiú, agus go ndéantar comhairliúchán le hinstitiúidí fioscacha neamhspleácha, páirtithe sóisialta agus páirtithe leasmhara náisiúnta eile, de réir mar is iomchuí. Chun tacú le hullmhú na bpleananna sin, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún, an [21 Meitheamh] 2024, treoir a thabhairt do na Ballstáit maidir le hábhar na bpleananna agus na dtuarascálacha bliantúla ar dhul chun cinn a eiseofar ina dhiaidh sin a bheidh orthu a chur isteach agus, i gcomhréir le hAirteagal 5 de Rialachán (AE) 2024/1263, tarchuirfidh sé chucu treoir theicniúil maidir leis na coigeartuithe fioscacha (conairí tagartha agus faisnéis theicniúil i gcás inarb infheidhme). Ba cheart do na Ballstáit a bpleananna fioscacha-struchtúracha meántéarmacha a chur isteach faoin 20 Meán Fómhair 2024, mura gcomhaontóidh an Ballstát agus an Coimisiún síneadh ama réasúnta a chur leis an sprioc-am.

---

8 Rialachán (AE) 2024/1264 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) agus Treoir (AE) 2024/1265 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 lena leasaítear Treoir 2011/85/AE maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (IO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Glanchaiteachas mar a shainmhínítear in Airteagal 2 de Rialachán (AE) 2024/1263 ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 (IO L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Ciallaíonn glanchaiteachas caiteachas rialtais atá glan (i) ar chaiteachas úis, (ii) ar bhearta lánroghnacha ioncaim, (iii) ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, (iv) ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, (v) ar eilimintí timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus (vi) ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

(6) In 2024 tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais atá ann faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go gcuidíonn na pleananna ó thaobh aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na ndúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020, 2022 agus 2023 fós chomh hábhartha céanna maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(7) An 17 Bealtaine 2021, chuir an Chipir a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 28 Iúil 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Cipire[10], a leasaíodh an 8 Nollaig 2023 de réir Airteagal 18(2) de Rialachán (AE) 2021/241 chun an ranníocaíocht uasta airgeadais le haghaidh tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha a nuashonrú[11]. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh ón gCoimisiún, arna dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an gCipir. Ní féidir comhlíonadh sásúil a bheith i gceist ach sa chás nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(8) An 30 Aibreán 2024, thíolaic an Chipir a Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2024 agus thíolaic sí a Clár Cobhsaíochta 2024, i gcomhréir le hAirteagal 4(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é an Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2024 ar thuairisciú leathbhliantúil na Cipire maidir leis an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

(9) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2024 ar an gCipir ([12]) an 19 Meitheamh 2024. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na Cipire ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2023, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hÉireann. Ar bhonn na hanailíse sin, sainaithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, sin nó nár tugadh aghaidh orthu ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Cipire ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó

---

10 Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 20 Iúil 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Cipire (10686/2021).

11 Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 8 Nollaig 2023 lena leasaítear Cinneadh Cur chun Feidhme an 20 Iúil 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Cipire (15571/2023).

12 SWD(2024) 613 final.

thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, sin agus ar an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(10) Rinne an Coimisiún grinn-athbhreithniú ar an gCipir faoi Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011. Príomhthorthaí an mheasúnaithe a rinne foireann an Choimisiúin chun críoch an Rialacháin sin, ar measúnú é ar leochaileachtaí maicreacnamaíocha atá ann i gcás na gCipire, foilsíodh iad i mí an Mhárta 2024[13]. An 19 Meitheamh 2024, tháinig an Coimisiún ar an gconclúid go bhfuil míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha sa Chipir. Go háirithe, baineann leochaileachtaí na Cipire le fiachais phríobháideacha, rialtais agus sheachtracha, atá cúlaithe ar an iomlán ach atá fós ábhartha, an tráth céanna leathnaigh an t-easnamh sa chuntas reatha níos mó. Tháinig laghdú leanúnach ar an gcóimheas idir an fiachas teaghlaigh agus OTI agus ar an gcóimheas idir an fiachas corparáideach neamhairgeadais agus OTI, ach fanann an dá cheann ard. Mar sin féin, tá fiachas corparáideach agus seachtrach á bhoilsciú ag fiachas na n-eintiteas sainchuspóireach, a bhfuil rioscaí teoranta don gheilleagar intíre ag baint leo. Tháinig laghdú suntasach ar an stoc mór d'iasachtaí neamhthuillmheacha atá i seilbh banc le blianta beaga anuas, lena n-áirítear 2023, agus tá coinne le go tacóidh réiteach na n-iasachtaí neamhthuillmheacha ag cuideachtaí fála creidmheasa le laghdú breise ar fhiachas na hearnála príobháidí. Mar sin féin, maidir leis na coinníollacha airgeadais níos déine, is dócha go gcuirfidh siad leis an mbrú atá ar theaghlaigh agus ar chuideachtaí a bhfuil fiachais arda orthu. Tá an cóimheas idir fiacha an rialtais agus OTI ag laghdú go tapa, agus tuartar go mbeidh barrachas buiséadach ag an gCipir i mbliana agus an bhliain seo chugainn, rud a chuirfidh le tuilleadh laghduithe sa chóimheas fiachais. Leathnaigh an t-easnamh mór sa chuntas reatha níos mó in 2023 agus is iad an t-éileamh intíre láidir leanúnach agus an t-athdhúichiú brabús is cúis leis sin den chuid is mó. Tá coinne leis go bhfanfaidh sé mór i mbliana agus an bhliain seo chugainn. Níor tháinig feabhas an bhliain seo caite ar an staid ghlan infheistíochta idirnáisiúnta a bhí an-diúltach agus tá meath le teacht uirthi mura dtiocfaidh feabhas mór ar an gcuntas reatha. Rinneadh iarrachtaí bearta fairsinge chun aghaidh a thabhairt ar na leochaileachtaí sainaitheanta. Le cur chun feidhme iomlán agus tráthúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta agus le tuilleadh bearta, tá coinne leis go gcuideoidh sé le honnmhairí a leathnú agus an róspleáchas ar allmhairí ola a mhaolú.

(11) Bunaithe ar shonraí arna mbailíochtú ag Eurostat[14], tháinig méadú ar bharrachas rialtais ghinearálta na Cipire ó 2,7 % de OTI in 2022 go 3,1 % in 2023, agus thit fiachas rialtais ghinearálta ó 85,6 % de OTI ag deireadh 2022 go 77,3 % ag deireadh 2023.

(12) An 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle[15] go ndéanfadh an Chipir gníomhaíocht chun a áirithiú go mbeadh fás an chaiteachais phríomha reatha a mhaoinítear go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais in 2023[16], agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh le haghaidh na dteaghlach agus na

13 SWD(2024) 81 final.

14 Táscairí Eurostat-Euro, 22.4.2024

15 Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta na Cipire um Athchóiriú 2022 agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Cipire 2022, *IO C 334, 1.9.2022, lch. 104.*

16 Ar bhonn Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 8,5 % i dtéarmaí ainmniúla a bhí san fhás aschuir féideartha meántéarmach sa Chipir in 2023, agus úsáidtear sin chun an staid fhioscach a thomhas, bunaithe ar an meánráta fáis ionchasach iarbhír 10 mbliana agus ar dhíbhoilsceoir OTI 2023.

ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus le haghaidh daoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Moladh don Chipir an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag síorathrú. Moladh don Chipir freisin infheistíocht phoiblí a leathnú le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, agus an tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear é sin a dhéanamh trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus as cistí eile de chuid an Aontais. In 2023, de réir mheastacháin an Choimisiúin, bhí an staid fhioscach[17] forleathnaitheach, faoi 1 % de OTI, i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. In 2023, chuir an príomhchaiteachas reatha a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) rannchuidiú neodrach den chuid is mó, de 0,2 % de OTI leis an staid fhioscach. Áirítear leis sin costas laghdaithe na mbeart tacaíochta éigeandála spriocdhírithe do na teaghlaigh agus na gnólachtaí is leochailí ó thaobh méaduithe 0,1 % de OTI ar phraghsanna fuinnimh. Cumhdaítear leis sin costais níos airde chun cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin (0.2 % de OTI). Bhí fás an chaiteachais reatha phríomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta in 2023 i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle. In 2023, 1.3 % de OTI a bhí sa chaiteachas arna mhaoiniú le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile de chuid an Aontais. Is éard a bhí i gceist leis an infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta 3,2 % de OTI in 2023, is é sin méadú 1,3 pointe céatadáin i gcomparáid le 2022. Mhaoinigh an Chipir infheistíocht bhreise tríd an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus trí chistí eile de chuid an Aontais. Mhaoinigh sé infheistíocht phoiblí le haghaidh na n-aistrithe glasa agus digiteacha, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, amhail inslithe theirmigh agus córas fótavoltach a shuiteáil i bhfoirgnimh phoiblí, uasghráduithe fuinnimh i roinnt stáisiún dóiteáin uirbeacha agus tuaithe, uasghrádú a dhéanamh ar acmhainneacht na n-údarás ábhartha sa Chipir chun déileáil le guaiseacha dóiteáin agus chun an chosaint i gcoinne na rioscaí atá roimh shaoránaigh, bonneagar agus foraoisí a neartú, príomhshreabha oibre i roinnt aireachtaí agus seirbhísí rialtais láir a dhigitiú, agus leathnú a dhéanamh ar an timpeallacht ríomhiarratais chun críocha pleanála agus ceaduithe tógála, a chistítear go páirteach leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus le cistí eile de chuid an Aontais.

(13) Is féidir achoimre a dhéanamh ar phríomh-réamh-mheastacháin Chlár Cobhsaíochta 2024 mar a leanas. Sa chás maicreacnamaíoch atá mar bhonn taca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha, tuartar go bhfásfaidh an fíor-OTI 2,9 % in 2024 agus 3,1 % in 2025, agus tuartar gurb éard a bheidh i mboilsciú ICPT 2,5 % in 2024 agus 2,0 % in 2025 araon. Meastar go dtiocfaidh laghdú ar an mbarrachas rialtais ghinearálta go 2,9 % de OTI in 2024 agus go 2,8 % de OTI in 2025, agus tá an cóimheas idir fiacha an rialtais ghinearálta agus OTI le laghdú go 70,6 % faoi dheireadh 2024 agus go 65,5 % faoi dheireadh 2025. Tar éis 2025, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú ar an mbarrachas rialtais ghinearálta go 2,6 % de OTI in 2026, agus go dtiocfaidh méadú air go 2,1 % in 2027. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh

[17] Déantar an staid fhioscach a thomhas mar an t-athrú bliantúil ar riocht foluiteach buiséadach an rialtais ghinearálta. Tá sé d'aidhm aige an spreagadh eacnamaíoch a eascraíonn as beartas fioscach a mheasúnú, iad siúd atá maoinithe go náisiúnta agus iad siúd atá maoinithe trí bhuiséad an Aontais. Déantar an staid fhioscach a thomhas mar an difríocht idir (i) an fás féideartha meántéarmach agus (ii) an t-athrú ar chaiteachas príomha glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim (gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais san áireamh.

an comhardú rialtais ghinearálta faoi bhun 3 % de luach tagartha an easnaimh OTI thar thréimhse an chláir. Dá réir sin, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú, tar éis 2025, ar an gcóimheas idir na fiacha rialtais ghinearálta agus OTI go 59,2 % de OTI in 2026 agus 54,2 % in 2027.

(14) Meastar i Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún go bhfásfaidh fíor-OTI le 2,8 % in 2024 agus le 2,9 % in 2025, agus go mbeidh boilsciú ICPT ar 2,4 % in 2024 agus ar 2,1 % in 2025.

(15) Meastar i Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún gur 2,9 % de OTI a bheidh in mbarrachas an rialtais in 2024, agus tá cóimheas fhiachas ginearálta an rialtais-OTI le laghdú go 70,6 % faoi dheireadh 2024. Ar bhonn mheastacháin an Choimisiúin, réamh-mheastar go mbeidh an staid fhioscach neodrach ag 0,0 % de OTI in 2024.

(16) Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,7 % de OTI le tacaíocht neamh-inaisíoctha (‘deontais’) ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta in 2024, i gcomparáid le 0,3 % de OTI in 2023, de réir Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún. Le caiteachas a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, beifear in ann infheistíocht ardcháilíochta agus athchóirithe a dhéanamh lena gcuirfear leis an táirgiúlacht gan tionchar díreach a bheith aige ar chomhardú rialtais ghinearálta agus fiacha na Cipire. Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,2 % de OTI le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta in 2024, i gcomparáid le 0,0 % de OTI in 2023, de réir Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún.

(17) An 14 Iúil 2023 mhol an Chomhairle[18] don Chipir seasamh fioscach fónta a choinneáil ar bun in 2024. Agus a mbuiséid le haghaidh 2023 á gcur i bhfeidhm acu agus a nDréachtphleananna Buiséadacha le haghaidh 2024 á n-ullmhú acu, iarradh ar na Ballstáit a chur san áireamh go molfadh an Coimisiún don Chomhairle tús a chur leis na nósanna imeachta um easnamh iomarcach atá bunaithe ar easnaimh bunaithe ar na sonraí olltoraidh le haghaidh 2023. De réir Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún, réamh-mheastar go mbeidh comhardú struchtúrach na Cipire ag 2,1 % de OTI in 2024, ó 1,8 % in 2023, agus ar an gcaoi sin os cionn chuspóir buiséadach meántéarmach (MTO) na tíre maidir le comhardú struchtúrach de 0 % de OTI. Tá an méid sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle.

(18) Thairis sin, mhol an Chomhairle don Chipir gníomhaíocht a dhéanamh chun na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála atá i bhfeidhm a fhoirceannadh a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Shonraigh an Chomhairle thairis sin, dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thiocfadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, gur cheart don Chipir a áirithiú go spriocdhírítear na bearta tacaíochta sin ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fioscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí le haghaidh coigilteas fuinnimh. De réir Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 0,4 % de OTI a bhí i nglanchostas buiséadach[19] na mbeart tacaíochta éigeandála fuinnimh in 2023, agus réamh-mheastar gurb é 0,3 % a bheidh ann in 2024, agus 0,0 % in 2025. Go háirithe, maidir leis na dleachtanna máil níos ísle ar tháirgí ola

[18] Moladh ón gComhairle an 14 Iúil 2023 maidir le Clár Náisiúnta na Cipire um Athchóiriú 2023 agus ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Cipire 2023 IO C 312, 1.9.2023, lch. 116.

[19] Léiríonn an figiúr leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas agus, i gcás inarb infheidhme, glan ar an ioncam ó chánacha ar bhrabúis amhantair soláthróirí fuinnimh.

agus leis na fóirdheontais ar bhiollaí leictreachais, glactar leis go bhfanfaidh siad i bhfeidhm in 2024 agus tá coinne leis go gcuirfí deireadh leo faoi 2025. Ní mheastar go ndéanfar na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála a fhoirceannadh a luaithe is féidir in 2023 agus in 2024. Tá an baol ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Meastar gurb é a bheidh i gcostas buiséadach na mbeart tacaíochta fuinnimh éigeandála atá dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint 0,0 % de OTI in 2024 (0,0 % de OTI in 2023).

(19) Ina theannta sin, mhol an Chomhairle freisin don Chipir infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus a áirithiú go n-ionsúfar deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais go héifeachtach, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú. De réir Réamhaisnéis an Earraigh 2024 ón gCoimisiún, maidir le hinfheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go bhfanfaidh sí cobhsaí a bheag nó a mhór ag 3,1 % de OTI in 2024, ó 3,2 % de OTI in 2023. Tá an méid sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Thairis sin, maidir le caiteachas poiblí a mhaoinítear le hioncam ó chistí an Aontais, lena n-áirítear deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, meastar go bhfanfaidh sé cobhsaí ag 1,3 % de OTI in 2024. Tá sé seo bunaithe ar chaiteachas níos airde a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta tar éis laghdú ar dheontais eile ón Aontas tar éis dheireadh na chlárthréimhse 2014-2020 de chistí struchtúracha an Aontais, a raibh cistí ar fáil ina leith go dtí 2023.

(20) Bunaithe ar bhearta beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise agus ar an mbonn nach mbeidh aon athrú beartais ann, tuartar i Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún barrachas rialtais 2,9 % de OTI in 2025. Meastar go dtiocfaidh laghdú go 65,4 % ar an gcóimheas idir an t-ollfhiachas rialtais agus OTI faoi dheireadh 2025. Chuideodh beartas fioscach stuama leis an suíomh seachtrach freisin.

(21) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Meastar go gcuideoidh na nithe sin ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Laistigh den tréimhse dhocht sin, tá sé ríthábhachtach dul ar aghaidh go pras le cur chun feidhme éifeachtach an phlean, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, a luaithe a ghlacfar í, chun borradh a chur faoi iomaíochas fadtéarmach na Cipire leis an aistriú glas agus an leis an aistriú digiteach, agus cothroime shóisialta a áirithiú san am céanna. Chun gealltanais an phlean a chomhlíonadh faoi mhí Lúnasa 2026, tá sé ríthábhachtach don Chipir leanúint d'athchóirithe a chur chun feidhme agus dlús a chur le hinfheistíochtaí trí aghaidh a thabhairt ar mhoilleanna atá ag teacht chun cinn agus cumas láidir riaracháin á chinntiú san am céanna.

(22) Mar chuid den athbhreithniú meántéarma ar chistí an bheartais chomhtháthaithe, i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 2021/1060, tá sé de cheanglas ar an gCipir a clár a athbhreithniú faoi mhí an Mhárta 2025, agus na dúshláin a sainaithníodh i moltaí tírshonracha 2024, le cois nithe eile, á gcur san áireamh aici, chomh maith lena plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Is é an t-athbhreithniú sin is bunús le leithdháileadh críochnaitheach an chistithe ón Aontas atá san áireamh sa chlár. Cé go bhfuil dul chun cinn déanta ag an gCipir maidir leis an mbeartas comhtháthaithe agus Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme, tá dúshláin ann fós agus tá éagothromaíochtaí socheacnamaíocha fós ann idir limistéir uirbeacha agus neamhuirbeacha. Tá sé ríthábhachtach dlús a chur le cur chun feidhme

an chláir beartais comhtháthaithe. Thairis sin, tá sé tábhachtach acmhainneacht riaracháin na n-údarás rialtas áitiúil a áirithiú in oirchill athchóirithe reachtaigh na Cipire maidir leis an rialtas áitiúil, atá beartaithe do mhí an Mheithimh 2024. Tá na tosaíochtaí a chomhaontaíodh sa chlár 'Thalia' ábhartha i gcónaí. Úsáid fuinneamh in-athnuaite a mhéadú, réitigh stórála, éifeachtúlacht fuinnimh agus iompar uirbeach a fheabhsú, tá siad ar fad tábhachtach chun an t-aistriú glas a bhaint amach. Chun an Treoir maidir le Cóireáil Fuíolluisce Uirbigh a chomhlíonadh, is gá bainistiú uisce, go háirithe cóireáil fuíolluisce, a fheabhsú. Dul chun cinn i dtreo gheilleagair chiorclaigh maidir le bainistiú dramhaíola, tá sé fós criticiúil agus tá gá le feabhsuithe maidir le hathchúrsáil agus laghdú dramhaíola. Ba cheart leanúint de chur chun feidhme infheistíochtaí i mbearta gníomhachtúcháin le haghaidh an mhargaidh saothair agus de chuimsiú sóisialta ghrúpaí leochaileacha. Cuntais foghlama aonair a chur chun feidhme agus Ráthaíocht Eorpach do Leanaí a chur chun feidhme, tá siad fós tábhachtach. Thairis sin, is tosaíocht i gcónaí é infheistíocht i seirbhísí cúraim fhadtéarmaigh ar ardchaighdeán agus atá inacmhainne, agus sa tithíocht shóisialta. Ina theannta sin, ba cheart leanúint de na hiarrachtaí chun aghaidh a thabhairt ar bhochtaineacht fuinnimh agus chun an geilleagar sóisialta a fhorbairt. Mar chuid d'athbhreithnithe meántéarma chláir an bheartais comhtháthaithe 'Thalia', is fiú breithniú a dhéanamh ar na riachtanais chriticiúla, atá ag dul i bpráinn, sa réimse coisc agus ullmhachta i gcoinne rioscaí a bhaineann leis an athrú aeráide. D'fhéadfadh an Chipir tionscnamh an Ardáin um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip a úsáid chun tacú lena haistriú fuinnimh trí theicneolaíochtaí glana atá tíosach ar acmhainní, lena n-áirítear . teicneolaíochtaí glan-nialasacha.

(23) Anuas ar na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta le cistí eile de chuid an Aontais, tá roinnt dúshlán breise le sárú ag an gCipir i ndáil le rialú fhiontair faoi úinéireacht an stáit, torthaí oideachais agus neamhréireanna scileanna, foinsí in-athnuaite fuinnimh a leathadh amach, an eangach leictreachais a leathnú agus a uasghrádú, agus oiriúnú don athrú aeráid.

(24) Tá timpeallacht ghnó iomaíoch a fheidhmíonn go maith ríthábhachtach le haghaidh éifeachtúlacht agus fás eacnamaíoch. Ina leith sin, ní chomhlíonann rialú fhiontair faoi úinéireacht an stáit caighdeáin idirnáisiúnta go hiomlán. Le blianta beaga anuas, tugadh roinnt bearta beartais isteach chun maoirseacht airgeadais ar eintitis phoiblí a fheabhsú, ach in éagmais fardal iomlán ar oibleagáidí tuairiscithe rialta, tá teorann leis an bhfaireachán éifeachtach gur féidir a dhéanamh ar fheidhmíocht pleanáil fhiontair faoi úinéireacht an stáit. Thairis sin, is neamhleor go fóill gnéithe tábhachtacha cleachtais rialachais chorparáideacha, amhail ainmniúchán bord bunaithe ar fhiúntas, beartas úinéireachta, trédhearcacht agus cuntasacht feidhmíochta airgeadais. I bhfianaise é sin, tá imní ann faoi chaighdeán agus phraghsanna na seirbhísí in earnálacha faoi cheannas fiontar faoi úinéireacht stáit, amhail earnáil an leictreachais.

(25) Léiríonn feidhmíocht an-lag na Cipire i gClár Idirnáisiúnta um Measúnú Daltaí (PISA) 2022 gur olldhúshlán é an thearcghnóthachtáil i mbunscileanna (i.e., litearthacht, uimhearthacht agus eolaíocht). D'ainneoin cáilíochtaí foirmiúla leordhóthanacha na foirne teagaisc, tá oiliúint leanúnach múinteoirí (lena n-áirítear teagasc agus foghlaim atá bunaithe ar inniúlacht) go neamhleor. In 2021, theip ar an gcuid ba mhó d'iarratasóirí múinteoireachta sa scrúdú chun a bheith ceaptha. Ní dhearna an córas oideachais acmhainní oideachasúla a mheasúnú go leordóthanach ná a chur in oiriúint le riachtanais na ndaltaí, rudaí is gá chun príomhinniúlachtaí a fhorbairt. Sa mhargadh saothair, tá neamhréireanna scileanna ag éirí níos forleathanaí, sa tráth céanna tá

rannpháirtíocht i gcláir gairmoideachais agus gairmoiliúna fós i bhfad níos ísle ná meán an Aontais. Baineann ráta íseal na rannpháirtíochta i gcláir ghairmoideachais agus ghairmoiliúna (VET) le srianta acmhainneachta agus tarraingteachta araon toisc go bhfuil formhór na scoileanna VET suite i limistéir uirbeacha (rud a fhágann go bhfuil sé deacair ar dhaltaí a bhfuil cónaí orthu i limistéir tuaithe a chlárú), sa tráth céanna is fearr go mór le daltaí dul isteach san oideachas treasach ina áit sin. Tá acmhainneacht theoranta ag an aos-oideachas an cás sin a chur ina cheart toisc gurb é 28,3 % an sciar daoine fásta (idir 25-64 bliana d'aois) a bhí rannpháirteach san fhoghlaim i gcaitheamh an 12 mhí roimhe sin in 2022 (in aghaidh 39,5 % san Aontas). Is laghdú substaintiúil é sin ó 44,8 % in 2016 agus baineann sé an bonn ó acmhainneacht na Cipire a hiomaíochas eacnamaíoch a fheabhsú.

(26) D'ainneoin bearta suntasacha a rinne chun dlús a chur le cur i bhfeidhm na bhfoinsí in-athnuaite, tá dúshláin shuntasacha fós ann. Níor bhain ach 17 % de mheascán leictreachais na Cipire leis an bhfuinneamh in-athnuaite in 2022. Tá sé sin go mór faoi bhun an aidhm de 31,5 % de ghiniúint leictreachais in-athnuaite faoi 2030, mar a léiríonn an Chipir ina dréachtphlean náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid. De bharr spleáchas na Cipire ar tháirgí peitriliam, a allmhairítear ina n-iomláine agus a fhreastalaíonn ar os cionn 80 % dá riachtanais fuinnimh, tá an Chipir fós leochaileach i ndáil le luaineachtaí i bpraghsanna fuinnimh domhanda. Tá dúshláin nach beag fós ann i dtaca leis an eangach atá ann cheana a uasghrádú agus a leathnú chun freastal ar úsáid na bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh. Tá an Chipir i ngleic le bacainní suntasacha in acmhainneacht ghearrthéarmach a heangaí cumhachta chun freastal ar mhéadú ar fhoinsí in-athnuaite fuinnimh, rud a fhágann go mbíonn ganntanas athfhillteacha ann. Is léir an feiniméan sin nuair a bhreathnaítear ar na sonraí oifigiúla ó Údarás Rialála Fuinnimh na Cipire. Faoi dheireadh mhí na Samhna 2023, bhí 782,57 MW gléasraí fuinnimh in-athnuaite oibríochtúla ag córas na Cipire (lena n-áirítear 157,50 MW gaoithe, 625,93 MW fótavoltach, agus 9,15 MW bithmhaise). Sa tráth céanna, d'fhormheas an t-údarás ceadanna tógála le haghaidh 2 383 MW i dtionscadail fuinnimh in-athnuaite. D'fhéadfadh straitéis uileghabhálach maidir le stóráil fuinnimh cur le solúbthacht agus cobhsaíocht an tsoláthair, agus laghdú a dhéanamh ar na costais i leith cur le gléasraí cumhachta coinbhinsiúnta agus baint dóibh.

(27) Tá an Chipir i ngleic le roinnt dúshlán maidir lena hiarrachtaí aghaidh a thabhairt ar athléimneacht in aghaidh an athraithe aeráide, amhail creat institiúideach lag maidir le hoiriúnú don athrú aeráid, agus easpa cleachtais inbhuanaithe bainistithe uisce chun tacú leis an talmhaíocht athléimneach. Tá leochaileacht na tíre i leith an athruithe aeráide feiceálach, agus níl a beartais agus a bearta oiriúnaithe náisiúnta forbartha a dóthain. Tá an Chipir buailte ag leibhéil ísle báistí agus teochtaí arda, rudaí a chuireann leis an leibhéal is airde strus maidir le huisce san Aontais. Cé go mbaineann earnáil talmhaíochta na Cipire tairbhe as córais uiscithe atá ag éirí níos éifeachtúla ó thaobh uisce de, tá an ráta ídithe uisce is airde aici de bharr caillteanas suntasach acmhainní uisce i ngréasáin dáileacháin agus stórála atá neamhéifeachtúil. Thairis sin, tá earnáil talmhaíochta na Cipire i ngleic cheana féin le héifeachtaí an athrú aeráide, lena n-áirítear díghrádú ithreach agus fairsingiú fásaigh, rud is cúis le laghdú tháirgiúlacht barr. Teastaíonn bainistiú agus stóráil éifeachtach uisce go mór, chomh maith le bairr atá éifeachtúil ó thaobh an uisce de a ghlacadh. Déanann brú antrapaigineach ar ghnáthóga agus ar éiceachórais, go háirithe i limistéir chósta, an cás níos measa. Fanann cur chuige na tíre maidir le hoiriúnú don athrú aeráid neamhcheangailteach den chuid is mó. Éilítear leis sin socruithe institiúideacha feabhsaithe chun athléimneacht in aghaidh an athraithe aeráide agus an t-iomaíochas fadtéarmach a neartú.

(28) I bhfianaise na n-idirnasc dlúth idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidithe choitinn le feidhmiú an Aontais Eacnamaíoch agus Airgeadais, in 2024, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, lena n-áirítear trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, chun an moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro a chur chun feidhme. I gcás na Cipire, cuidíonn moltaí (1), (2). (3) agus (4) le cur chun feidhme an chéad mholta, an dara moladh an tríú moladh agus an cheathrú moladh maidir leis an limistéar euro.

(29) I bhfianaise ghrinn-athbhreithniú an Choimisiúin agus a chonclúide maidir le míchothromaíochtaí a bheith ann, léirítear moltaí faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 i moladh (1) thíos. Cuidíonn beartais dá dtagraítear i moladh (1) le haghaidh a thabhairt ar leochaileachtaí a bhaineann le fiachas poiblí agus seachtrach. Cuidíonn beartais dá dtagraítear i moladh (4) le haghaidh a thabhairt ar mholadh (1) trí éileamh ar allmhairí fuinnimh a laghdú agus dá réir sin an comhardú seachtrach a neartú. Cuidíonn moladh (1) chun aghaidh a thabhairt ar mhíchothromaíochtaí agus chun an moladh a chur chun feidhme le haghaidh an limistéir euro, i gcomhréir le haithris 28.

AG MOLADH LEIS SEO go ngníomhódh an Chipir in 2024 agus 2025 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. An plean fioscach-struchtúrach meántéarmach a chur isteach go tráthúil. I gcomhréir le ceanglais an Chomhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis athchóirithe, srian a chur ar an bhfás i nglanchaiteachas[20] in 2025 go ráta atá comhsheasmhach le hollfhiachas an rialtais a chur ar chonair shochreidte anuas go meántéarmach agus luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % de OTI, a urramú.

2. Cumas riaracháin a neartú chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a bhainistiú, dlús a chur le hinfheistíochtaí agus móiminteam a choinneáil ar bun maidir le cur chun feidhme na n-athchóirithe. Aghaidh a thabhairt ar mhoilleanna atá ag teacht chun cinn chun gur féidir an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme ar bhealach leanúnach pras éifeachtach, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, a áirithiú go dtabharfar athchóirithe agus infheistíochtaí chun críche faoi mhí Lúnasa 2026. Dlús a chur le cur chun feidhme an chláir beartais comhtháthaithe. I gcomhthéacs an athbhreithnithe meántéarma, leanúint de bheith ag díriú ar na tosaíochtaí a comhaontaíodh, gníomhú chun gur fearr mar a thabharfar aghaidh ar riachtanais sa réimse coisc agus ullmhachta i gcoinne rioscaí a bhaineann leis an athrú aeráide agus na deiseanna a chuireann an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip ar fáil chun feabhas a chur ar an iomaíochas a chur san áireamh san am céanna.

3. Iomaíochas an gheilleagair a neartú trí dhlús a chur le hiarrachtaí rialú fhiontair faoi úinéireacht an stáit a fheabhsú i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta agus trí tuilleadh feabhais a chur ar leibhéil scileanna agus ar thorthaí oideachais. Oiliúint múinteoirí leanúnach a neartú agus aghaidh a thabhairt ar na míchothromaíochtaí idir an t-éileamh agus an soláthar saothair trí chur le hacmhainneacht agus le tarraingt na

[20] De réir Airteagal 2(2) de Rialachán (AE) 2024/1263, ciallaíonn ‘glanchaiteachas’ caiteachas rialtais atá glan ar chaiteachas úis, ar bhearta lánroghnacha ioncaim, ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, ar eilimintí timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

gclár ghairmoideachais agus ghairmoiliúna chomh maith leis an bhfoghlaim aosach a chothú.

4. An eangach agus stóráil a uasghrádú agus a fhairsingiú chun freastal ar sciar níos mó d'fhoinsí in-athnuaite fuinnimh. Cur chun feidhme bearta oiriúnaithe don athrú aeráide a fheabhsú, trí dhíriú ar an gcreat institiúideach lena rialaítear an t-oiriúnú don athrú aeráide agus lena chuirtear chun feidhme cleachtais inbhuanaithe bainistithe uisce sa talmhaíocht.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán